

VITRINA

HĂRNICIEI

Privesc nenumărate carpele multicolore și le admir. Cele lucrate de pioniera Cîmpean Alexandrina sînt dintre cele mai frumoase. Alături, cîteva sculpturi în piatră de Baboș Daniel, o veveriță și o zaică împăiate, mai multe imagini printre care și „În excursie la vatra veche a satului”. Lîngă fotografiile, un dinamometru, o sonerie și alte aparate.

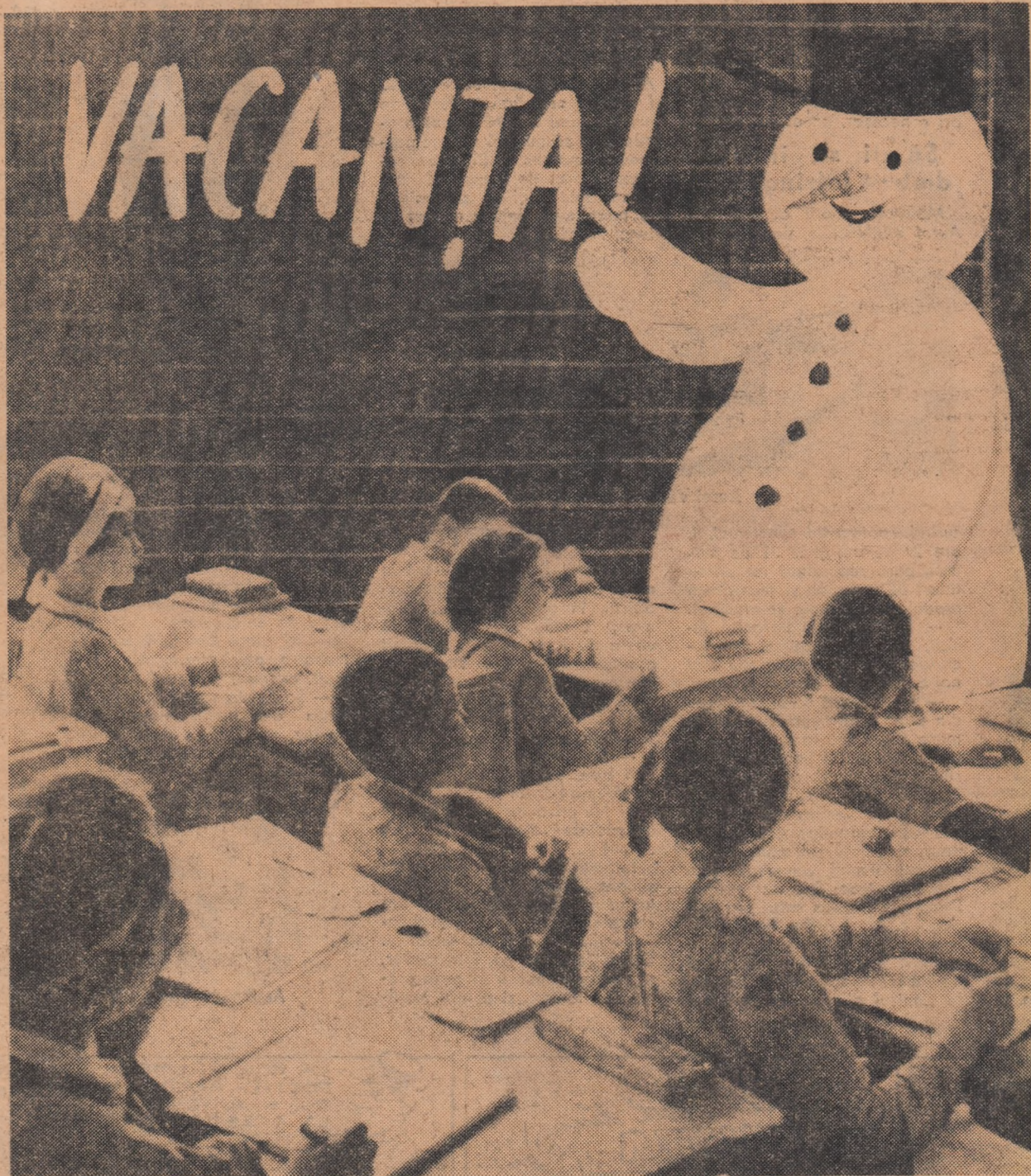
Vitrina hărniciei! S-a organizat o expoziție cu lucrările elevilor executate la cercurile de fizică și foto, miini îndemnatice și împăieri. E rodul hărniciei lor.

MORA DORINA,
cl. a VI-a,
Școala generală,
com. Gilgău,
raionul Dej.

Științea pionierului

GAZETĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Anul XVII nr. 51 (1095) * miercuri 21 decembrie 1955 * 8 pag. 30 bani

CITIȚI

IN

ACEST

NUMĂR :

Cind ai
nevoie de
voință...

(pag. a 2-a)

Hoțul

(pag. a 3-a)

Patinele
cu nichel

(pag. a 4-a)

Pămînt

(pag. a 5-a)

Londra

(pag. a 6-a)

Cu sau
fără ză-
padă

(pag. 6-7)

Foto :
Grigore PREPELIȚA

BLOC-NOTES

VACANȚA FERMECATĂ

de Ovidiu ZOTTA

Vacanța de iarnă are dichisul ei și un farmec cu care nici regina vacanțelor — vacanța mare — nu se poate lăuda. Întii că e de iarnă, cu zăpadă nouă și cu câte-un ger iute care pune peisajul într-un cub de cristal. Băiatul care a găsit cel mai bun deal pentru concursul de săniuș dobîndește considerația întregii clase. Patinatorii se înșiruiesc și ei ca o oaste luncătoare. Cineva face un om de zăpadă. Dincolo mai răsare unul. Care e mai frumos? Gusturile diferind, se pornește o întrecere artistică pentru cel mai original om de zăpadă! Zece statui albe se înalță văzînd cu ochii în curtea școlii. Lucrează copiii, au venit să-i ajute și profesorii! Apoi, mîine sau poimîine, vor pleca în excursie. Excursiile de iarnă par mai sportive, fiecare colină ninsă dobîndind virtuți alpine. Tot iarna, un mic foc de tabără la care te încălzești, frigii slănină și cînti ceva vesel e o atracție specială.

Pe urmă, vacanța asta e și cu sărbători de Anul Nou. Încă de pe la mijlocul lunii, băieții au început să-și alcătuiască uneltele de făcut zgomot sărbătorec — buhaie, bice, clopoței, dobe. Începătorii, tineri sfioși de 7—8 ani, ascultă cu tot respectul poruncile „veteranilor” care îi admit în

grupul lor. Prin ogrăzi miroase tradițional a șoric pirlit. Magazinele sînt arhi aglomerate — dulciuri, pantofi, cărți, pălării, podobe, jucării — totul se cere, totul se cumpără! Pădurile de brazi au pornit iarăși pe străzi, și la fiecare casă se oprește cîte unul, intră și devine îndată cel mai ad-

mirat locatar. Ai ce face pretutindeni. Acasă ajuți la dereticat. Pe stradă, privești printr-o crăpătură din panoul protector la șantierul vesel al orașelului copiilor. La școală, îți alegi costumul pentru carnaval, repeți poezia sau dansul cu care vrei să câștigi unul din premiile serbării. O astfel de vizioleală amețitoare, veselă, plină de culori care se schimbă mereu nu se întîmplă nici în vacanța mare!

Dar nu cumva am uitat ceva? Ba cum să nu! Moș Gerilă! Despre el n-am spus nimic. E o mică șiretenie de compoziție; l-am păstrat anume pentru încheierea acestor rînduri. Mic cît o alună și purtat, bijuterie, sau gigantic de-ți cade căciula pe ceafă cînd îl măsoară din priviri în piața orașului, el joacă rolul principal în vacanță. La serbarea pomului de iarnă, va fi oaspetele vostru în toate școlile țării, avînd, pentru fiecare din voi, un dar și o vorbă bună!

Fără îndoială, mulți dintre voi ați fost puși — și nu numai o dată — să dovediți, DA sau NU, dacă aveți voință. Voi înșivă erați, în același timp, eroi și martori ai luptei ce se dădea înăuntrul vostru pentru a realiza un lucru pe care cei din jur îl așteptau de la voi.

La discuția noastră pe tema voinței, a unui moment anumit când trebuie să dovedești voință, am invitat cinci persoane, între care trei copii din București. Primul nostru invitat este doctorul în științe fizico-matematice Marius PETRAȘCU, șeful laboratorului de reacții nucleare al Institutului de fizică atomică al Academiei Republicii Socialiste România. Descoperirile sale — de care a luat act lumea științifică mondială — în domeniul fizicii mezoatomilor — sînt apreciate ca deschizătoare de noi perspective pe tărîmul fizicii nucleare și ale energiei nucleare.

Munca de cercetare este ea însăși voință

— Ar fi o cutezanță prea mare din partea noastră să vă rugăm să ne vorbiți despre descoperirile dv. Ceea ce vă rugăm însă este să ne spuneți — ca om de știință, cercetător — ce rol joacă în activitatea dv. voința! Cum ne apare un savant cu această calitate?

— Zile și nopți frământat de o idee, zile și nopți frământat de o experiență, zile și nopți de căutări înfrigorate. Și uneori,

Marius PETRAȘCU

rezultatele obținute sînt descurajante. Ceea ce presupui în mod teoretic nu se confirmă de la primele experiențe, și adesea aceste „prime experiențe” sînt foarte multe!

— Și atunci, ce faceți? Renunțați?

— Dimpotrivă. Te mobilizezi! Voința te ajută să depășești momentul de descurajare pe care ti-l produce nereușita u-

ANCHETA NOASTRĂ

CIND AI NEVOIE DE VOINȚĂ...

nei munci de zile și nopți, luni, uneori ani. Reîncepi de la capăt, pe alt drum. Voința? Poate că asta înseamnă tocmai puterea de a începe, ori de cîte ori e necesar, un drum nou.

Să stii să înveți dintr-o înfrîngere...

Maestrul emerit al sportului Aurel VERNESCU, decorat de

Aurel VERNESCU

curînd cu Meritul sportiv cl. I, are 29 de ani și ... 31 de medalii care reprezintă tot atâtea titluri de campion și recordmen republican, olimpic și mondial.

— Deci, un om norocos, fericit, căruia-i merg toate lucrurile din plin, ne-am adresat noi canotorului Aurel Vernescu.

— Da... Dacă acestui „mers din plin” îi adăugați un volum mare de muncă la antrenamente, dorința ca la fiecare concurs să dai totul și o... amintire. Anul 1956, lacul Snagov, concurs de verificare în vederea campionatelor de la Melbourne. Emoții, insomnie înaintea concursului, adversari bine pregătiți, trac. S-a dat ștartul. După primii zece metri am fost depășit. Am pierdut. N-am mai trecut pe la juriu, m-am dus în camera mea, m-am incuiat și am plîns. A doua zi dimineața, la Centrul olimpic, colegii mei

și-au ridicat echipamentul. Un singur echipament a rămas neridicat: al lui Aurel Vernescu. A fost un moment cumplit. Nu fusesem selecționat. Fără de mine însumi mi-am făcut promisiunea să nu mai trăiesc asemenea momente. Și m-am apucat serios de muncă, de antrenamente. Știți de ce cantitate mare de voință am avut atunci nevoie?...

Se poate?

ANGHEL Doina este elevă în clasa a VI-a D la Liceul 36. De obicei, în organizația de pionieri, copiii sînt primiți la vîrsta de 9 ani. Doina a primit cravata abia anul trecut, în clasa a V-a.

— De ce așa firziu? — am întrebat-o.

— Nu învățam bine. — Și cum ai reușit să înveți bine, să fii primită în rândurile pionierilor?

— Nu mi-a fost ușor. Dar cu un pic de voință, ce nu face omul!

Într-adevăr, acum totul pare simplu. Doina a luat, la sfîrșitul anului școlar, după primirea cravatei, mențiune. Prima mențiune din viața ei de școlăriță. Colegii ei spun că, într-adevăr, și pentru primirea în organizația de pionieri, și pentru rezul-

Anghel Doina

tatul de la sfîrșitul anului școlar, Doina merită tot respectul: a muncit cu o voință pe care n-a avut-o în nici unul din cei cinci ani de școală.

Un prag? Nu — un lucru de fiecare zi!

Cînd ai 12 ani, cînd ești elevă în clasa a VI-a B la Liceul coregrafic și cînd te numești ANGHELUȚĂ Valeria ceea ce se poate spune despre tine este că ai note de 9 și 10, că-ți place româna și franceza, că nu de mult copiii te-au ales președintă de detașament.

— Îți place baletul? am întrebat-o pe Valeria. Muncești mult, exersezi și acasă...?

— La noi la școală tocmai acesta este lucrul important: munca, puterea de muncă.

— ... Și voința — completăm noi.

Angheluța Valeria

— Vedeți, tocmai asta e. Dacă unii copii au momente, zile cînd trebuie să dovedească că au voință, specificul activității noastre este voința în fiecare zi. Pînă în marea zi a vieții mele — cînd voi deveni balerină — dar mai ales dincolo de ea.

N-am putut să-mi birui orgoliul...

Aceasta este mica tristețe a lui Negru Radu Eugen, elev în clasa a V-a A la Școala generală nr. 5. Făceam înot de performanță la Clubul Dinamo — povestește Eugen. Eram apreciat de antrenorul nostru, tovarășa Grîntescu Sanda, care mă lăuda. Mă lăuda și mă dădea exemplu la ceilalți copii. Și eu mă simteam grozav de bine. Dar într-o zi a venit la club un băiat mai bun ca mine. Și tovarășa antrenoră nu mă mai lăuda pe mine, ci pe el. Și eu m-am supărat și am plecat. Acum aproape că nici copiii nu-și mai amintesc de mine, acolo. Știți ce îngrozitor este?

— Nu era mai bine, Eugen, în loc să te superi să muncești, să-l ajungi pe băiatul acela? — I-am întrebat noi.

— Sigur că așa trebuia să fac. Dar eu am fost slab. N-am reușit să mă obișnuiesc cu gîndul că nu mai sînt eu cel mai bun, că nu sînt eu cel lăudat.

Negru Radu Eugen

Il invităm pe Eugen să citească spusele de mai sus ale lui Aurel Vernescu.

★

Aici se încheie discuția noastră. Problema însă — despre VOINȚA — nu poate fi epuizată în cele cinci ipostaze pe care le-am ales. Viața oferă tuturor un moment sau mai multe pe care trebuie să le depășească.

Depinde de noi, de fiecare în parte, cum ne mobilizăm în depășirea acestor momente, cu ce cantitate de voință luptăm.

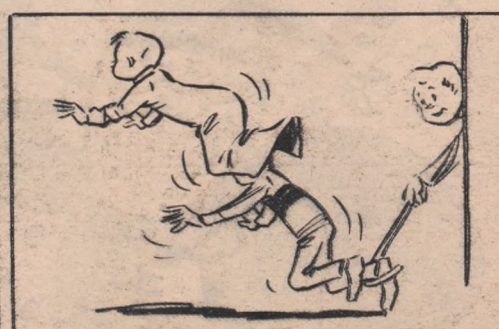
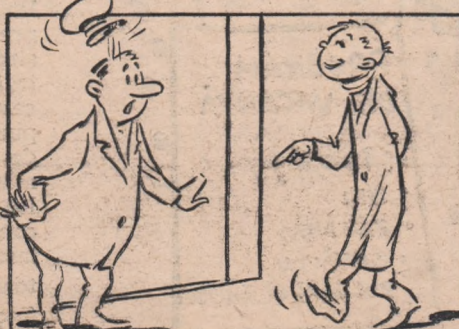
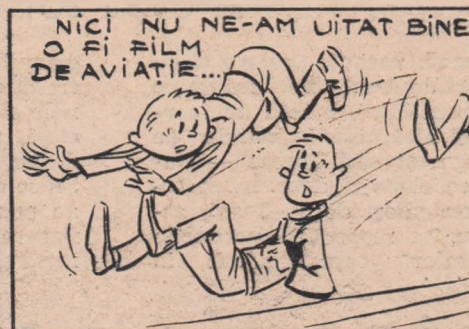
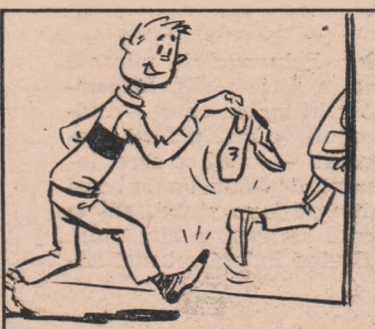
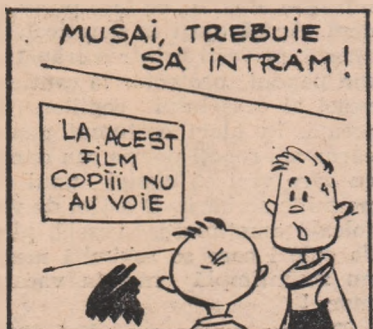
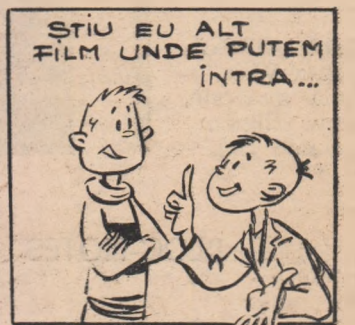
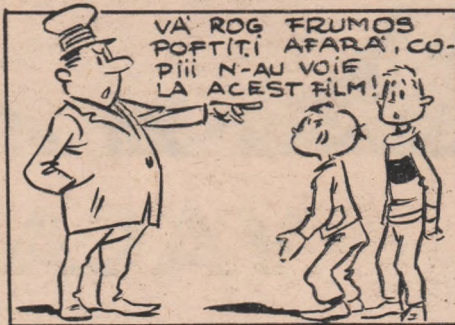
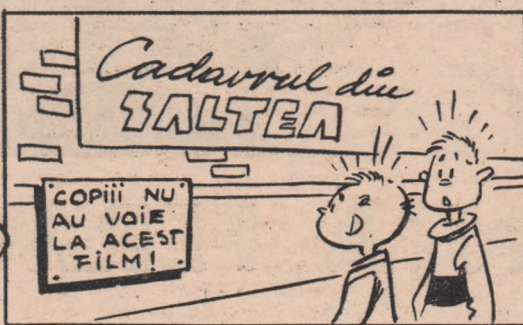
Elena SKIBINSKY

PĂCĂLIKI

TEXT: EMIL EMANOIL

ILUSTRAȚII: RADU DULDURESCU

HOTUL

de Manole AUNEANU

Sper că nu muriți de curiozitate să aflați cine sînt. În orice caz, eu îmi fac datoria: mă cheamă Sava Toporaș. Deși numele n-o să vă spună mare lucru. După cum mare lucru n-o să vă spună nici faptul că sînt un elev bun (mama e de părere că sînt „așa ș-așa...”), că nu-mi place să chiulesc și celelalte.

Mai mult, dacă prin cine știe ce minune vine vorba despre mine, în-sului respectiv îi scapă de fiecare dată numele meu, ca și cum ar trebui să-mi amintească de vreo insultă oarecare din arhipelagul Antilelor. „Aha, băiatul acela slăbuț și pipiriu din clasa a VI-a B, care stă în bancă cu Tănase II!” Chestia asta mă enervează, firește, dar nu pot să nu recunosc că, spre deosebire de mine, Tănase II are o personalitate binecunoscută. Cînd vreun elev greșește, sau o lasă mai moale cu învățura — ceea ce i se poate întimpla oricui — singura și invariabila amenințare sună în felul următor: „Frumos îți șade! O să-ți iungă ca Tănase II, derbedeule!”

Că vă dați seama în ce ape scaldă colegul meu de bancă... Tănase II l-am cunoscut mai deaproape abia anul trecut. În timpul festivității de deschidere a cursurilor, cînd directorul școlii ținea obișnuita cuvîntare, mi s-a spus că voi sta în bancă cu Tănase II, veteranul clasei a V-a (rămăsese repetent doi ani la rînd) și bătaș nemeipomenit. L-am privit de cîteva ori, pe furis. Avea capul pătrat, ca un cub de gheață, ochii mici, oblici și somnoroși, iar nasul îndoit, lăfîț pe jumătate de jos a feței, se-măna cu o crosă de hockey. Trebuie să spun că pe seama lui circula multe legende. Elevii din clasa a VIII-a povesteau că singurul care reușise să-i vină de hac fusesse un oarecare Prescură. Acesta i-ar fi transformat nasul în crosă de hockey cu o lovitură strașnică, dată piezis, aplecîndu-se, în schimb, cu doi dinți lipsă. Lupta, spuneau cei dintr-o VII-a, s-a dat pe hipodromul din calea Plevnei și a finit mai bine de un ceas. Nu-mi dau seama cît s-a inventat și cît nu, fiindcă martori oculari la această dispută n-au fost. În orice caz, pînă a nu fi mutat disciplinar la o altă școală, Prescură s-a salutat cu Tănase II de la egal la egal, ceea ce mă face să cred că povestea nu-i chiar o simplă legendă.

Dar să revin la festivitatea de care aminteam mai sus. Tănase II ședea mai spre fundul sălii, nepăsător, cu bratele încrucișate la piept, într-o atitudine de totală sfidare față de mucoșii care ciuleau urechile ca iepurii și-și ștergeau pe furis nasul cu mînele hainei.

După festivitate, am trecut fiecare la clase. M-am așezat cumințe în prima bancă din stînga, așteptîndu-l cu inima cît un purice pe Tănase II. A apărut cu cîteva clipe înainte de a intra diriginta. Ghiozdanul jerpelit de carton a poposit pe pupitrul ca un semn prevestitor de rele.

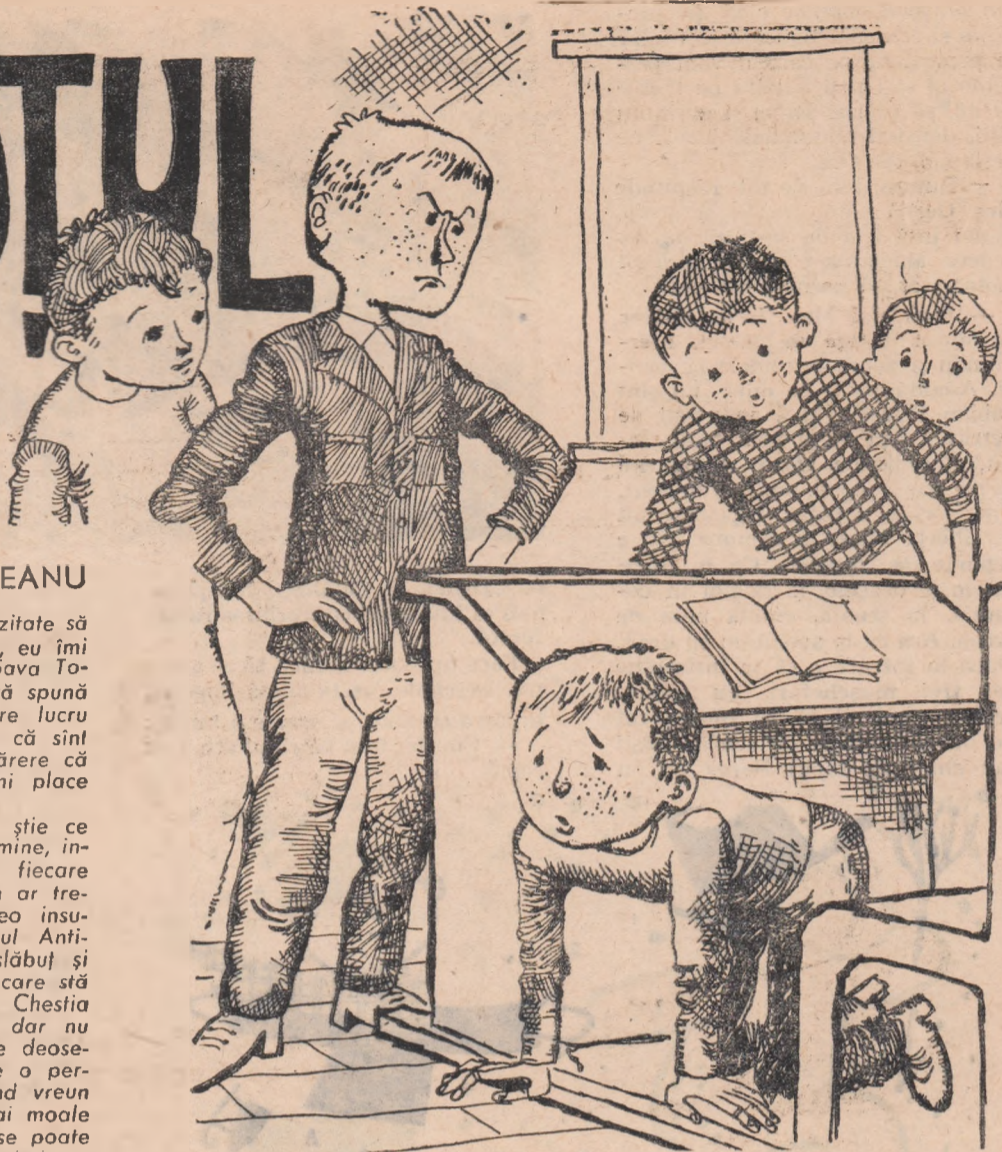
— Cum te cheamă, mă pioneză? m-a întrebat el, trîntindu-mi pe loc o poreclă, cu aluzie fățișă la statura mea.

— Sava Toporaș — am murmurat, îngîhitînd ca pe o gălușcă ultima silabă.

— Știi să scrii frumos, să citești? — Drept cine mă iei? am îndrăznit eu să-l sfidez, încercînd să mai recuperez din distanța care ne despărțea. Tu ești Tănase II, zis Mopsul, nu?

— Lasă asta! spuse el îngăduitor. De săptămîna viitoare să te pun să-mi faci teme.

Abia cînd a apărut diriginta pe ușă s-a așezat și el în bancă. În prima oră mi s-a spus că trebuie să fim cumînți, atenți la lecții, să nu ne înhăităm cu toți derbedeii, să salutăm profesorii, să nu umblăm creanga pe străzi fără știrea părinților și alte chestii de astea.

Desene Gh. MARINESCU

— Hă, hă! a ris la un moment dat Tănase II.

— Încă o dată și știi ce te așteaptă! l-a prevenit diriginta.

În recreație am fost chemat la cancelarie. Mi s-a atras atenția asupra lui Tănase II. Adică să nu mă las influențat de el, să nu admit să-i scriu lecțiile și, în general, să-l urmăresc cum se comportă. Dacă încearcă să fugă de la școală, să-l opresc. „Tănase II are obiceiul să plece de la școală fără să fie observat!” Acum înțelegeți ce mă aștepta...

Ora următoare am avut româna. Profesorul a început să ne spună niște ghicitori. Clasa răspundea în cor. Care mai de care voia s-o facă pe deșteptul. Numai Tănase II, care le auzea pentru a treia oară, căsca plictit, făcea ghemotoace de hîrtie și le arunca în capul băieților. Un elev din banca a doua a ridicat două degete.

— Ce dorești, elevul Popanică? a întrebat profesorul.

— Tănase II aruncă cu hîrtii! se smiorcăi nefericitul.

Clasa a amuțit ca prin farmec. Parcă i-ar fi luat cineva piuitul. Tănase II se ridică încet.

— Ți-am scăzut un punct la purtare! spuse profesorul.

Tănase II a stat smîrnă în bancă toată ora. După ce profesorul a ieșit din clasă, s-a întors și mi-a șoptit:

— Popanică asta nu știe de glumă?

— Nu prea...

— Să te ții după el. El așteptă în colțul străzii. O să-l invăți eu minte!

Apoi a deschis fereastra și a sărit în stradă înainte de a dispărea, l-am auzit spunîndu-mi:

— Toporaș, nu știi pe unde am fugit!

Băieții au rămas cu aura căscată. În afară de mine. Eu mă gîndeam la ceea ce urma să i se întimplă lui Popanică.

Dar n-a fost cine știe ce. Cînd Popanică se prețuia să traverseze strada, Tănase II a apărut ca din pămînt și l-a însăfăcat de după ceafă. Pînă să se dezmeticească bine Popanică a și încasat o palmă. Propriuzis n-a fost o palmă adevărată. Tănase II l-a sters numai, cu virful degefelor, scurt, iute iar celălalt s-a speriat și a început să plîngă.

— O să vă spun tovarășei dirigintă! ne-a amenințat el.

De data această, Tănase II a vrut să-l bată de-a binelea însă am reușit să-l opresc la timp. Mărturisesc că-mi era milă de Popanică. Dacă l-ati cunoaște... E un tip arăsun, fricos și nesuferit și nici cine știe ce deștept. Din clasa infimă, de cînd îl cunosc, a fost un ranchinos. Moare de invidie dacă altul ia o notă mai mare decît el. O dată, a fost în stare să-mi sterpească un caiet și să-mi modifice temele (aveam de subliniat numele personale dintr-o poezie) numai de ciudă că luasem 10 la matematică.

Noroc că profesorul nu ne-a controlat caietele în ziua aceea. Nimeni nu-l îngîhit pe Popanică.

— Dacă suflă o vorbă, îți frîng oasele! l-a amenințat Tănase II, gata să-l ia din nou în primire. Ori n-ai auzit încă de mine?

— Ba da... a înăăimă Popanică.

— Atunci, mars acasă și ține minte ce ți-am spus!

Asta a fost tot.

Se înțelege că a doua zi și în cele ce au urmat, Popanică a făcut milc. S-ar fi dus el bucuros la dirigintă să-i îndruga verzi și uscate, dar știa că Tănase II se ține de cuvînt. Așa că s-a mulțumit să îngîhit în sec. Și lucrurile și-au urmat cursul firesc, în sensul că Tănase II a mai spart un geam, l-a bătut pe unul dintr-o VII-a, fostul lui coleg de clasă, a mai chiulit de la două ore de matematică. Toți mie nu-mi plăcea de loc. Reușisem să mă împrietenesc cu el și nu mi se mai părea chiar așa de fioros.

Într-o zi, m-a rugat să-i scriu compunerea la română. l-am scris-o. Norocul a făcut ca profesorul să-l pună s-o citească în clasă, convins că Tănase II a scris niște bazaconii. Dar el a citit-o foarte frumos, compunerea a plăcut la toată lumea, iar profesorul i-a dat nota 9. După aceea, mi-a cerut să-i fac niște exerciții la matematică. l le-am copiat după caietul meu. A fost scos la tablă, ca să rezolve unul din exerciții și Tănase II a amuțit cu creta în mînă. A încasat un 3, spre marea satisfacție a lui Popanică. Pentru Popanică, fiecare notă proastă primită de altii era un motiv de bucurie. Dacă stau și mă gîndesc bine, încep să regret că nu l-am lăsat atunci pe Tănase II să-l altoiască în toată legea. În drum spre casă, i-am spus lui Tănase II:

— De azi înainte, nu-ți mai fac temele!

— Cum crezi, a răspuns el, fără să se supere. Credeam că-mi ești prieten. Popanică abia așteaptă să facă treaba asta...

— Popanică te urăște. Ar fi în stare să ți le scrie greșit, ca să se răzbune.

— Crezi?

— îl cunosc mai bine ca tine.

— Lasă, văd eu ce-i de făcut... M-am simțit dator să-i explic:

— Ascultă, Tănase dacă tu n-ai habar de ce scriu eu în caiete, iei note proaste. Pînă la urmă tot repetent

rămii. De ce să-mi pierd recreațiile degeaba?

— Asta cam așa e, — răspunde Tănase destul de convins.

Și după cîteva clipe de gîndire: — Știi ce? Mi-a venit o idee. O să stau și eu cu tine cînd îmi scrii temele ca să mi le exolici.

— De acord, numai că tu chiulești de la școală și rămii cu lecțiile în urmă. În zece minute, cît ține recreația, n-o să înțelegi cine știe ce din explicațiile mele...

— Da, ai dreptate. Trebuie să mă mai gîndesc — mormăi el și pentru prima oară l-am văzut plecînd abătut.

Pentru ca, după aceea, să se împlin-ple povestea cu furtul. Timp de o săptămîină au dispărut din clasă ba un stilou, ba o trusă de vopsele, ba o bască. Incidentul a culminat la ora de dirigintă de sîmbătă, cînd Popanică a reclamat că i s-au furat 25 de lei, bani strînsi pentru fondul clasei. Mai pe față, mai pe ocolite, vina a căzut pe seama lui Tănase II. Diriginta ne-a pus în vedere că dacă pînă la sfîrșitul orelor nu vor apare banii, va face fiecărui parchezitie corporală.

— Ce zici, Tănase, de chestia asta? l-am întrebat.

— Nu cumva mă bănuiești și tu? s-a răstît el la mine.

— Nu, dar nu știu ce să cred.

— Am o idee, o să vezi!

Imediat după dirigintă, Tănase II a șters-o. Toată lumea inclusiv diriginta, a fost de acord că hotul nu putea fi altul decît Tănase II. Fiindcă ce motiv ar fi avut să plece, din moment ce știa că se va face perghezitie? Mărturisesc că nici eu nu eram așa de sigur de nevinovăția lui.

Dar a venit ziua de luni. Tănase II a apărut la școală vesel, cu temele scrise și cu lecțiile învățate. Era foarte liniștit și nu se sinchisea de privirile bănuitoare ale celorlalți. După prima oră, Popanică a reclamat din nou că i s-a furat 10 lei. Bani fuseseră dimineața la el, îi văzuseră mai mulți.

— Nu i-ai luat tu, Tănase II? a întrebat unul. Poate ai făcut o glumă...

— Ține-ți gura dacă nu vrei să te altoiesc! l-a amenințat Tănase II.

În recreația mare, a trecut la catedră, iar pe mine m-a pus să stau la ușă și să nu dau voie la nimeni să iasă.

— Băieți, eu cunosc hotul! a declarat el solemn. E aici între noi, de aceea l-am pus pe Toporaș să păzească ușa. Acum se uită la mine...

Așteptam cu sufletul la gură să văd ce o să se întimplă. Tănase II era calm și surizător, ca și cum ar fi povestit o glumă.

— Toată lumea să se vîre sub bancă! a ordonat el.

Era o tensiune nemeipomenită. Băieții s-au executat imediat, cine ar fi îndrăznit să i se împotrivescă? Mai ales că era vorba de prinderea hotului. În clasă s-a făcut liniște. Mi-a venit atunci în mînă că n-aș fi vrut să țin în pielea hotului.

— Hotul a băgat și el capul sub bancă? a întrebat Tănase II repede și răstît.

— Da! s-a auzit o voce sugrumată de sub banca a doua.

— Ieși de acolo, Popanică! a strigat Tănase II.

Clasa a izbucnit în ris. S-a iscat o hărmălaie de nedescris. Popanică a ieșit de sub bancă tremurînd de frică. Prostul, se dăduse singur de gol! Jap! Jap! l-a luat Tănase II în primire.

— Vrei să-ți spun eu unde ai pus lucrurile furate?

— Nu! s-a smiorcăit hotul, sughițînd. Spun eu. Sînt puse după tablou!

Popanică a mărturisit mai firziu că furase numai ca să se răzbuie de Tănase II. Știa că vina va cădea asupra acestuia. Pînă la urmă s-a ales cu o eliminare pe o săptămîină și cu nota 7 la purtare. Si asta a fost tot.

Acum să nu vă închiiți că Tănase II a devenit un sfînt. Clasa a trecut-o, e drept, fără corijente. Dar de fugit, mai fuze și așază de la ore. Cînd avem lucru manual, desen sau muzică, poți să-i pui sare pe coadă. În rest, însă, sînt nevoiți să recunoască pînă și profesorii că a început să miște. Nu face el gaură în cer, dar ceva tot se poate scoate din căpătîna aceea pătrată.

Doi băieți, de aceeași statură, îmbrăcați la fel, semănând leit unul cu celălalt, se opresc o clipă afară.

— Ce sint acestea, bunicuțo?

— Mori de vînt!

Băieții așteaptă și alte explicații, dar bătrîna a rămas cu degetul la gură, cu gîtul lungit, cucerită și ea de frumusețea celor două moriști mai mari decît roata carului, punctate cu becuri aprinse, ce se rotesc deasupra ușii de la intrare, așteptînd pesemne pe Don Quijote.

— Ei, lasă, bunicuțo, zic băieții văzînd-o uimită — și o trag de mînă înăuntru. Moș Gerilă! Uite-l!...

— Eu vreau un trenuleț electric!

— Eu, o mașină!...

Ne apropiem de o rachetă uriașă, instalată în holul cunoscutului magazin bucureștean destinat copiilor. Pe ușa întredeschisă a rachetei, între jucării de tot felul, îl zărim pe Moș Gerilă, în mantia lui de purpură și cu barba ca omătul.

— Cum te cheamă? îl întrebăm pe unul dintre cei doi băieți (gemeni, după cum se vede) ce încearcă acum să atingă cu nasul ușa îngustă a rachetei de argint, în virful căreia scapără un bec roșu, ca o flacără.

— Cristian Militaru, și la toamnă merg la școală.

Cei doi seamănă atît de bine, că nu-i poți deosebi după înfățișare.

— Cine e mai... mare?

— Cătălin, că-i mai gras, se grăbește Cristian să răspundă.

Bunica ride:

— Așa e. Cătălin e mai mare. Cu o jumătate de oră.

Eram gata să coborîm la subsol, la raionul cu jucării mecanice, cînd...

— Da, aici Moș Gerilă. N-am luat încă startul. Aștept... Dar cine e acolo? suflă moșul într-un microfon.

— Eu sint, se auzi un glas subțire. Dănuț Viorel. Din Negrești — Maramureș. De la Școala nr. 2. Să știi că și noi te așteptăm, Moș Gerilă. Să vezi, în orașelul copiilor, din centru, sint optzeci de brazi... Da-n București sint brazi?

— Aproape 200 000!

— Daaa?!... Ei, dar ai noștri sint împodobiți cu sute de globuri multicolore, cu beteală strălucitoare. Lîngă bradul cel mare, frumos ca în basme, ai să vezi și multe căsuțe din... turtă dulce. Și, ai să poți servi din toate dulciurile care-ți plac...

Bătrînul ridică vesel sprîncenele.

— Moș Gerilă, Moș Gerilă, zbirnie o altă voce, și mai subțire, în aparatul radio. Mă auzi? Eu sint, colega lui Viorel. Mureșan Irina. Pentru întîlnirea noastră am mai pregătît ceva. Pe aleea principală

din orașelul copiilor o să fie prezentă și echipa artistică a școlii, iar la programul pe care îl vom prezenta ai să-i poți admira pe Irinie Elena, pe Ciorbă Mihai și pe mulți alții, dansînd minunatele jocuri de pe la noi, din Oaș.

— Buun, bun de tot, răspunde Moș Gerilă. Am să vin și acolo. Acum însă trebuie să-ți zic la revedere. Mă grăbesc să dau drumul motoarelor, să pornesc racheta...

— Stai, stai Moș Gerilă, măcar un minut! strigă un băiețel, intercalîndu-și vocea în undele nevăzute. Ascultă-mă și pe mine. Eu sint Fabian Petre. Nu-ți amintești de Petrică? Așa mi-ai spus anul trecut, cînd ne-am văzut. Acum n-o să mă mai cunoști, am mai crescut, sint în clasa a patra și locuiesc tot în Gherța Mică, în comună. Nu e departe de Negrești. Ca în toate satele și orașele, și la noi în comună, la școală, există pom de iarnă. Așa că te așteptăm cu drag. Dacă la intrare o să te întîmpine cei trei mușchetari, cu săbiile scoase, dacă ai să fii înconjurat de haiduci viteji, de scufițe roșii sau chiar de lupul fioros, să nu

de Cristian și Cătălin. Nu putea însă să întrerupă convorbirea radiofonică.

Face un semn bunicii să se apropie. Deschide caseta aflată lîngă el, în nava cosmică, și scoate o hîrtie:

— Citește, face bătrînul semn cu capul.

L-am lăsat pe Moș Gerilă în cabina navei cosmice „Metaloglobus“ (de unde s-au trimis anul acesta în magazine un număr impresionant de jucării: 500 000) și am coborît la subsol.

La jucării erau adunați toți prietîndei lui Barbă-Cot Băieți și fetițe infolate în haine de iarnă urcînd scările de marmură cu brațele încărcate

Alături, la articole de sport, am cunoscut pe un alt Cristian Cristian Petrec, pionier.

— O pereche de patine cu nichel, vă rog, s-a adresat vânzătoarei politicos. Numărul 35.

A luat ghetetele cu patine scipitoare în mînă, le-a cîntărit din privire, apoi s-a așezat pe un scaun să le încalțe.

— Cum îți vin? îl întrebă tatăl.

— Bine.

Băiatul e bucuros. Pășește în vacanță nu numai cu frumoasele patine cu nichel, cum și le-a dorit și cu prestigiul de elev strălucit, a adunat în filele carnetului de la notele maxime. Numai de zece...

— Cum ai să-ți petreci vacanța? l-am întreat.

— Merg la Sinaia, cu tata. Apoi, la Băicoi, la bunica. Am doi verișori acolo, mai mici, Daniela și Șerban. O să ne dăm cu săniuțele pe deal, și o să le fac, ca și anul trecut, un om de zăpadă. Numai dacă vom avea tot ce ne trebuie. Ardei roșu știu că au pregătît, la fel și oala pentru căciulă. Mai greu e cu zăpada. Dacă nu ninge?

— Ninge, trebuie să ningă, îl liniștește tatăl.

Oricum, fie că ninge, fie că nu ninge, patinele tot și le ia cu el. O să găsească acolo un petec de gheață. Să le arate cum știe să danseze. Pe patinele lui scinteietoare, nou-nouțe, cu nichel.

Lidia VISAN
Al. Dinu IFRIM

Desen: Stela CREȚU

Bunica despătorește hîrtia și desicrează slovele de pe ea:

RADIOGRAMĂ

CONSTANȚA. Pentru copiii de pe malul mării se pregătesc multe surprize cu prilejul sosirii lui Moș Gerilă. Orașul copiilor, întîlnirile cu eroii din basme. Nu va lipsi nici tradiționala întîlnire cu noi, marinarii. Nava așteaptă ancorată lîngă tîrmul înpumat al Mării Negre, împreună cu pescărușii albi ce-i dau tîrcoale.

MARINARI DE PE NAVA-ȘCOALĂ „MIRCEA“

te sperii. Și mai ales, să nu te întorci din drum, căci tot noi sintem, copiii, școlarii. Dar vom fi la carnaval...

Pe firele nevăzute ale undelor au început să se amestece fel de fel de voci, mai groase sau mai pițigăiate.

— Dar acolo, în casetă, ce e? întrebă Cătălin.

Moșul uitase de cei doi gemeni,

TARAFUL

Iubim cu toții muzica. La ore am învățat să deslușim notele muzicale, am învățat diferite melodii. Văzînd pasiunea și dragostea noastră, tovarășa profesoară ne-a sfătuit și ne-a ajutat să formăm un taraf al clasei. Deși nou înființat, rezultatele au început să se arate. S-au evidențiat fluierașii Șalvari Gheorghe și Drăgan Virgil, iar la muzicuțe Marașan Dorin și Ivașcu Aurel. În curînd vom prezenta primul nostru spectacol.

OTCU MARIA, cl. a VII-a,
Școala generală nr. 2,
com. Fundul Moldovei,
raionul Cîmpulung Moldovenesc

Ale cui sint pră

De fiecare dată, după ce-și face lecțiile, Măriuca se apropie de fereastra camerei sale, o deschide larg și... privește afară în stradă. Ii place mult pe inserat, cînd la ferestrele blocurilor de peste drum se aprind una după alta, luminile. Atunci, fiecare bloc seamănă cu un uriaș stup de albine, cu sute de tăguri de aur.

De la fereastra apartamentului de la etajul trei, unde locuiește familia ei, se vede toată Valea Săsarului. De la podul care trece peste firicul de apă turbure al Săsarului, vecin cu clădirea nouă a Institutului Pedagogic, și pînă la blocurile-torn dinspre dealul Florilor unde, pînă la Anul Nou, se vor aprinde luminile pînă la etajul 10. Se văd chiar și magazinele, școala cea nouă și... mozaicurile cu motive maramureșene, așezate cu măiestrie de mîini meștere pe fațadele înalte.

Dinspre dealul Florilor, de pe șantier, (pe Valea Săsarului, se mai află în construcție multe apartamente) se văd doar luminile colorate din virful macaralelor turn și, din cînd în cînd, se aude zgomotul betonierelor. Cu toate acestea, Măriuca știe că, acolo, pe schele, se află mulți dintre constructorii pe care i-a cunoscut chiar din primele zile de cînd s-a mutat aici în cartier.

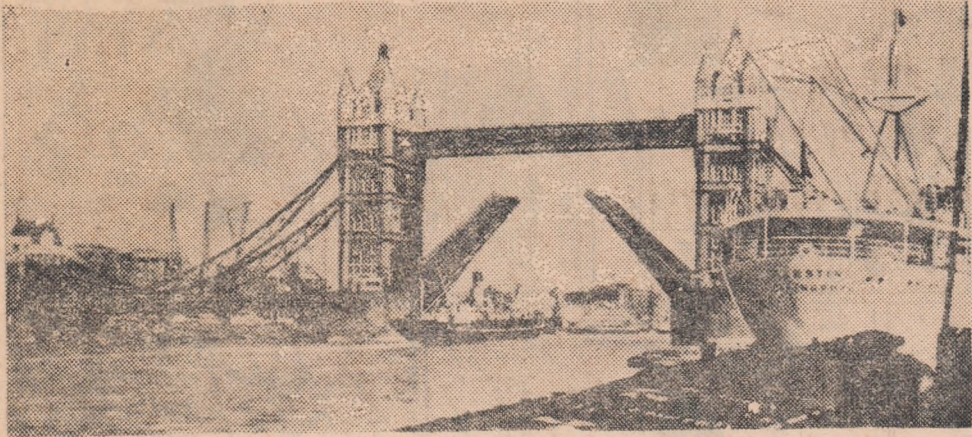
Poate că la ora cînd privește pe fereastră, ne-neara Matei Teușdea, zidarul, împreună cu Ion Cosma, colegul său, ridică de pe banda transportoare cea de a treia miecărămidă. Sau poate că „familia Kirai“ (asa sint cunoscuți aici Kirai-baci împreună cu soția și fiica sa cea mare, cu care lucrează în echipă) așază

zugrăveala pe pereții apartamentului cu nr. 180 de la etajul opt. al noului bloc turn...

...Așa îi place Măriuca. Să privească în fiecare seară de la fereastră și să se gîndească la oamenii de sus, de pe schele.

De la o vreme însă... Nu mai poate zări, seara, decît blocul de vi-

CELE MAI MARI PORTURI ALE LUMII (III)

LONDRA

Londra, capitala Marii Britanii, a fost considerată multă vreme primul port al lumii. Orașul, situat pe ambele maluri ale fluviului Tamisa, la 80 km de vărsarea lui în mare, are o populație de aproape 12 milioane de locuitori (inclusiv împrejurimile). Londra este centrul economic politic și cultural cel mai important al Marii Britanii. Zona portuară a acestui mare oraș se întinde pe o distanță de peste 50 km de-a lungul Tamisei. Mare port comercial de importanță internațională. Londra este totodată și un centru important al industriei construcțiilor navale, de avioane, automobile și al industriei ușoare. Londra este și un mare nod de cale ferată și al transporturilor aeriene. Este scotit al doilea centru financiar din lumea capitalistă. Aici se află City, celebrul cartier al bursei și al marilor bănci internaționale. Orașul este cunoscut din cele mai vechi timpuri. Istoria lui se pierde în negura vremurilor. În antichitate, Londra era cunoscută ca o așezare celtică, iar în secolul I, sub denumirea de Londinium, era centrul provinciei romane Britania. Începând din secolul al XI-lea, Londra este cel mai important oraș al Angliei. Aici au trăit și au lucrat o mare parte a vieții lor Karl Marx și Friedrich Engels, creatorii socialismului științific.

Dezvoltarea orașului și a portului începe în secolul XVIII, când Anglia iese biruitoare din lupta pentru supremația mărilor și dominația colonială. În această perioadă Londra de-

vine principalul antrepozit de mărfuri și în același timp și metropolă comercială și politică a marelui imperiu britanic. Numai într-o sută de ani, între anii 1801 și 1901, populația orașului a crescut de la 1 milion la aproape 7 milioane de oameni.

În această perioadă, orașul se mărește, portul, cheurile și antrepozitele cunosc o mare dezvoltare. Londra devine în acest timp cel mai mare port al lumii, deținând primul loc în comerțul mondial.

După cel de al doilea

război mondial, ca urmare a slăbirii imperiului colonial englez, a creșterii concurenței unor alte state capitaliste și a formării sistemului mondial socialist, importanța portului Londra a scăzut, trecând pe planul al doilea. Cu toate acestea, portul Londra, cu cei peste 50 km de cheuri, cu utilajele și instalațiile sale portuare, prin docurile, bazinele și șantierul sale navale constituie unul din marile porturi ale lumii. Peste 40 000 de vase maritime intră anual în portul Londra.

MICA ENCICLOPEDIA

În câteva școli din Franța a început să fie folosit un nou sistem de predare, care permite profesorului să se ocupe în același timp de mai multe clase. Profesorul folosește un aparat care îi transformă scrisul în impulsuri electronice. Acestea sînt recepționate și descifrate de mai multe aparate de televiziune instalate în clase. Lecția predată de un singur profesor poate instrui în același timp un mare număr de elevi.

În U.R.S.S. a fost construit un aparat electronic cu ajutorul căruia se poate obține imaginea straturilor de minereu din adîncurile pămîntului, forma, adîncimea la care se găsesc și date despre densitatea lor. Aparatul are dimensiunea unei mese de scris obișnuite și cîntărește 60 de kg.

Muntele Kaqnet Kef Tout, care se găsește în Tunisia,

este format aproape în întregime din plumb. El are înălțimea de 970 m.

Cărăbușul-elefant din Venezuela este cea mai mare insectă existentă pe pămînt. Greutatea lui ajunge uneori pînă la 250 de grame.

În fiecare secundă, în urma proceselor fizice care se petrec în Soare, este eliberată o energie de 94 de milioane de miliarde calorii. În fiecare secundă, Soarele trimite în spațiul cosmic o cantitate de energie egală cu aceea produsă prin arderea a 11 000 000 de tone de cărbune.

Sticla a început să fie folosită pentru geamuri abia în secolul al III-lea al erei noastre. Arheologii au găsit în dărîmăturile Pompeiului

sticlă provenită de la geamuri.

Întrebuințarea farfuriilor nu se cunoaște decît de vrea 700 de ani. Întîi au apărut farfuriile făcute din lemn, apoi de coșitor și de argint. Acestea din urmă erau folosite de nobili și bogătași. Primele vase și farfurii din faianță s-au fabricat în urmă cu 500 de ani la manufacturile din Nevers și Rouen (Franța).

Stiloul este cunoscut de peste 4000 de ani. În mormîntul faraonului Tutankamon s-a găsit un stilou făcut dintr-o bucată de stuf de grosimea unui creion, ascuțit la un capăt. Celălalt capăt era saturat cu un lichid negru care se scurgea prin fibrele stufului și ajungea la capătul ascuțit cu care se scria.

Avanpremieră CU SAU de vacanță

Dintre multele și diferitele întrebări ce le prilejuiește apropierea vacanței, există una singură — măcar — pe care și-o pun toți copiii și în jurul căreia se rotește puzderia de proiecte: o să fie zăpadă, sau nu?

Dacă nu e zăpadă (să punem rîul înainte, gospodărește) atunci pionierii clasei a VII-a A, de la Școala nr. 4 din Tîrgoviște, vor organiza — împreună cu alte detașamente — concursuri de tenis de masă (a și început amenajarea meselor) și de șah. Pentru că la ruinele Tîrgoviștei, la „Chindie”, au fost de nenumărate ori, au plănuit să urmeze pilda celor de la a VI-a B și să vadă și ei „cu ochii lor”, șanțul vechi de apărare ce înconjoară orașul. Nu de alta, dar a fost făcut în 1595 de către... Sinan Pașa — care de la pătania cu diții, de la Călugăreni, a devenit celebru...

Dacă e zăpadă însă... (toată lumea cu ochii la cer) atunci să vezi proiecte! Gorunescu Dănuț i-a cîștigat pe toți vorbindu-le despre o excursie la Mănăstirea Dealului, cu un concurs de săniuțe pe serpentine. Aici au fost ei vara de mai multe ori, dar iarna, așvîrlindu-te cu săniuța pe serpentină, parcă se naște o atmosferă de intimitate; simți mai mult și ești al acestor locuri și nu un simplu „vizitator”.

În vestul comunei Raciu, raionul Tîrgoviște există de mult o pădure — odată, cu o faimă ce-i justifică numele: Speriatu — azi însă mult întinerită și... foarte ospitalieră. O colonie de cerbi și căprioare a fost „domiciliată” aici, iar noii locatari se simt ca acasă. Ies la poteci și luminișuri, se apropie de oameni cu curaj și se plim-

Feeria pomului

în dulii speciale (mici) ce se găsesc în comerț, sau prin sudura cu contactul de înșurubare a becului, cu bandă izolatoare, pentru a feri instalația de scurt circuit.

Legăturile becurilor la sursa de curent sînt în paralel și nu în serie.

Același montaj în paralel se poate tolosi și dacă aveți un transformator de sonerie electrică la curent alternativ. În acest caz veți folosi becuri mici de 3—5 wați conform voltajului de ieșire al transformatorului. Vopsiți becurile cu o soluție preparată din celofan colorat, topit în apă caldă, și apoi fierți, în care introduceți becurile.

Luați un cablu electric din sîrmă de cupru de 2,5 mm de lungimea necesară bradului vostru, adăugînd distanța de la priză la pom și bineînțeles și un șteker.

Curățați izolația cuprului pe porțiunile fixate pentru montarea becurilor. Luați apoi becuri de 25 wați și le montați

coasem coșulețul începînd de la bază în sus. Pe măsură ce înaintăm lărgim gura. Toarta coșulețului o facem tot din hîrtie împletită. Tot din carton tăiem un dreptunghi lung de 20—22 cm și lat de 4—5 cm, îl coasem în așa fel încît să obținem un cilindru. Îmbrăcăm coșulețul cu hîrtie lucioasă, pe care aplicăm diferite figuri. Coșulețele le umplem cu bomboane, nuci, biscuiți.

Șiraguri de hîrtie se fac sub formă de lăntișoare din hîrtie colorată, staniol și sîrmuțică de cupru sau aluminiu. Pentru obținerea lăntișorului se taie cu foarfeca fișit cu lățimea de 10 mm și lungimea de 80 mm. Ele se lipesc formîndu-se niște cerculețe care se leagă unul cu altul. Lanțuri asemănătoare pot fi făcute și din carton, îmbrăcat cu staniol.

Mai puteți confecționa, de asemenea, stelute presărate cu glob pisat, ghirlande din mingiuțe și ciuperci din celofan, clopotei din hîrtie colorată, căsuțe din cutii de chibrituri îmbrăcate în staniol și altele.

POMULU

DE IARNĂ

FĂRĂ ZĂPADĂ

bă grațios și agale ca niște proprietari. Bineînțeles că au devenit punct de atracție mai ales pentru copii, și cel ce reușea să vadă „de aproape” o căprioară era un privilegiat.

Acum, în vacanță — mai ales dacă va fi zăpadă — grija pentru delicații oaspeți ai Răceniilor va crește, iar cei mici fac de pe acum planurile cu „sortimentele” de hrană și locurile lor de amplasare. Nu spune nimeni că n-o să se iște, în ocazia asta, vreo cheltăneală cu zăpadă printre copaci, se contează pe indulgența „gazdelor”. După ce va sîrbi la această acțiune de caritate”, după ce-o să jerie pirțiile de la Tincușoia sau Ciufu, Gică Amuzescu dintr-o VIII-a, are de gînd să buchisească „apărarea spaniolă” la șah; simte omul că trebuie să iasă din taza de diletanți.

Indiferent de vreme, pionierii de la a VI-a A, de la Școala generală nr. 11 — Ploiești, au

hotărît să se întâlnească cu... Petrușca cel Istet de la Teatrul de Păpuși, să meargă la Casa pionierilor sau la Palatul Culturii. Dacă va fi zăpadă, expediția plănuită în satul lui Caragiale — curios, din ce cadru romantic a ieșit necrutătorul ne lăncu — va aduna o colecție de ilustrații... de la sursă, pe tema naturii în timpul iernii.

Iar dincolo de jumătatea vacanței, iată că se vede un pom de iarnă. Vacanță... cu sau fără zăpadă, dar aici zăpada nu va lipsi. Carnavalul de la Casa pionierilor din Ploiești trebuie să fie mai frumos decât cel de acum un an. Proiecte pentru carnaval, deci!

Vacanță cu sau fără zăpadă, dar precis cu multe și ispititoare proiecte. Și îți faci griji: dintre amintirile ei nu va lipsi cea mai... specifică: nasul și urechile urzicate de ger.

Ilie TRAIAN

A venit vacanța

cronică rimată
de FLORIN IORDACHESCU

După un trimestru „multisecular” A venit vacanța: grijiile dispar. Nu mai sînt „pe mîine” teze și probleme, Nu mai e sculara zilnică devreme; Poți, de dimineață, să-ți continui somnul, Să visezi, de pildă, cum că Ștefan-Domnul Vine și îți spune: „Nu-ți fă griji, nepoate; Voi da lupte iarăși, le-oi schimba pe toate, Și Moldova altfel o voi închege, Să se potrivească chiar cu teza ta”. Să visezi că vine omul de știință: Ca să-ți implinească marea ta dorință: „Învățatul nu mai este necesar. Ca să-ajungi în viață mare cărturar, Ca învățătura să pătrundă-n tine, Iată-aici știința pusă în buline: Unul, dimineața, luat în mod constant, Într-un an, din tine, face un savant”.

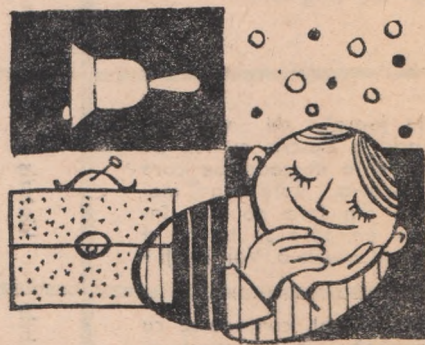
Clopoțelul tace jumătate lună. Nu mai are cine întrebări să pună, Nu mai stai în clasă sub amenințarea Că-ți se-adresează tie întrebarea, Iar în timpul asta, inima: tic! tic! Cincisprezece zile de-nvățat nimic Și în consecință, sus, în cui, ghiozdanul: Școala reincepe tocmai, hăt, la anul!

Dar, lăsînd, oleacă, glumele deoparte, Nu-nseamnă vacanța abandon de carte, Ci e, dimpotrivă, un prilej acum Să citești în tihnă încă un volum, Alternînd cititul și cu drumeția. Ce frumoase locuri sînt în România Astăzi, sub veșmintul albelor zăpezi, Locuri ce te-așteaptă să le vizitezi. Poți să faci excursii cît tine vacanța; Ai văzut Sinaia? Ai văzut Constanța? Hunedoara... Clujul... Iașul... Savinești... Du-te orișunde, vino-n București Capitala țării, Bucureștiul drag, Bucuros de oaspeți, te orimește-n prag Și-are să te plimbe, și-are să-ți arate, Toată măreția-naltelor palate, Noi și noi cartiere ce apar pe hartă, Galerii, muzee, opere de artă, Parcuri de odihnă, lacuri magistrale... Toată frumusețea mindrei Capitale.

Iarna își aduce-ntreaga zestre-a ei: Crivăț și ninsoare, geruri și polei. Chiar dacă n-ai școală, respectiv program, Nu-nseamnă ca iarna s-o privești

prin geam. Du-te, patinează, joacă-te cu pucul, Nu te teme dacă și-o-ngheța năsucul Fiindcă o să-ți treacă, cum vor trece iute Zilele vacanței bine petrecute.

A VENIT VACANȚA ȘI CIT O SĂ TIE SPOR LA VOIE BUNĂ ȘI LA VESELIE!

MICA ISTORIE A SPORTULUI (VI)

ROMANII.

CĂDEREA OLIMPIEI

Sîntem în anul 104 e.n. Împăratul Traian, care s-a întors victorios din Dacia, i-a invitat gratuit pe locuitorii Romei la un mare spectacol. O dată cu ceilalți, pătrundem și noi în Colosseum, cel mai mare amfiteatru, care are 45 000 de locuri pe bănci și alte 5 000 în picioare. Pierduți în multimea spectatorilor, am așteptat zădărnice apariția sportivilor. În locul lor, în marea arenă au intrat cîteva sute de gladiatori care au început să se măcelărească între ei. Zăngăniți de arme, singuri, strigăte de durere sau de triumf amestecate cu strigătele și zarva multimii. Două zile a durat spectacolul acesta înfiorător. A treia zi, în rena în care se aflau vreo 30 de gladiatori, singurii supraviețuitori dintre cei 1 200 au participat la „spectacol”, dat drumul fiarelor sălbatice: lei, tigri, pantere, urși, auri... Și iar a început lupta. Oamenii mor sfîrtecați de fiare, fiarele mor înjunghiate de oameni, iar cei din tribune se veselesc.

Unde-i Olimpia cu întrecerile ei sportive atât de frumoase? Cum de-au ajuns romanii să practice asemenea „sporturi”? Războinici din fire, făcînd din cucerirea și înrobirea altor popoare „meseria” lor de boză, romanii se deosebesc de greci și în ceea ce privește sportul. Pe ei nu-i interesa decît ca ostașii din legiuni să fie puternici și pricepuți în minuirea armelor. Așa se face că,

deși fiind vecini cu grecii, pe care mai apoi îi cuceresc (în secolul I e.n.), romanii n-au luat de la ei cultul pentru frumosul fizic, pentru sportul practic cu măsură în scopul dezvoltării armonioase a întregului corp. Ei n-aveau școli sportive, educația fizică făcîndu-se numai pe cîmpurile de instrucție ale ostașilor. Marșul era exercitiul lor de bază. Tinerii, care-și făceau pregătirea militară între 15 și 17 ani, parcurgeau în fiecare zi cel puțin 20 km în marș forțat, complet echipați și înarmați, fiecare transportînd echipamentul care cîntărea jumătate din greutatea lui. Mai practicau și alergarea (exersau pînă cînd puteau să alerge alături de calul care galopa), săritura peste calul de lemn, tragerea cu arcul, călăria, înotul și scrima. Cu timpul însă, romanii încep să devină tot mai mulți prieteni cu... lenea și trîndăvia. Cei bogați își construiesc vile elegante în care-și petrec cea mai mare parte a zilei în distracție. Mai apoi, construiesc mari circuri și mîfiteatre în care asistă la spectacole de soiul celor văzute de noi. Oamenii luminați la minte au încercat să introducă în viața romanilor sporturile practicate de greci în timpul Olimpiei înfloritoare, dar n-au reușit. Dimpotrivă, interesul pentru marea bază sportivă a grecilor, Olimpia, aflată și ea acum sub stăpînirea romanilor, ca întreaga Grecie de altfel, a început să decadă. Sportul profesionist pusese stăpînire pe ea. În anul 392 e.n. s-au desfășurat aici pentru ultima oară jocurile olimpice. Doi ani mai târziu, în 394, împăratul Teodosiu I a decretat desființarea jocurilor olimpice. Mărețea Olimpie a căzut, a murit, după ce trăise 1172 de ani, timp în care jocurile olimpice s-au desfășurat cu regularitate din 4 în 4 ani. Praful veacurilor a prins să se aștearnă peste ruinele ei, acoperindu-le...

Constantin DIACONU

Sport la... altitudine

L-am urmărit, minute în șir, cum spinteca cu abilitate apa bazinului acoperit de la Floreasca. Iar cînd antrenamentul a luat sfîrșit, am schimbat cîteva cuvinte cu micul înotător. Am aflat că este în clasa a VI-a și în timpul liber activează în cadrul școlii sportive de elevi. Dorește să devină campion. De altfel, rezultatele frumoase pe care le-a obținut constituie o... promisiune. Acum se pregătește în vederea unui concurs de înot ce se va desfășura între 23—25 decembrie.

— Cu alte cuvinte — intervenim noi — în vacanță sportul va fi pe primul plan.

— Desigur. Iar după concurs voi pleca la Predeal.

— Vrei să înoți în... zăpadă?

— Da și... nu. În tabăra sportivă de la Predeal voi

avea prilejul să practic unele sporturi ajutătoare.

De altfel, în zilele minunate ale vacanței — alături de interlocutorul nostru — vor pleca în tabere mii de elevi din școlile sportive și liceele cu program special de educație fizică. Din cîte am aflat, cei mai tineri sportivi bucureșteni își vor petrece vacanța la cabanele Padina și Peștera, precum și în stațiunile Sinaia și Predeal. Prima serie va pleca în ziua de 23 decembrie, iar seria a doua — la 3 ianuarie.

Dar nu numai bucureștenii vor face sport la... altitudine. La Vîrfuș cu Dor, Lacul Roșu, Păltiniș și Bușteni își vor da întâlnire o multime de elevi, viitori sportivi — campioni de atletism, gimnastică, înot, ciclism, precum și componenți ai echipelor școlare de fotbal, handbal, volei, tenis de masă — din toată țara.

Tuturor, le dorim o vacanță plăcută și... folositoare!

Emil BUNEA

Din carnetul vacanței

● În toate școlile generale din țară, vor avea loc serbări ale pomului de iarnă.

● Palatul pionierilor va găzdui un spectacol festiv dedicat Zilei Republicii. Iar pentru cei cărora nu le-au ajuns cele zece carnavaluri de anul trecut, a pregătit acum... douăzeci!

● Vacanță fără tabere nu se poate. La Sinaia — unde sigur va fi zăpadă — 3 tabere așteaptă oaspeți din toată țara.

● La patinoarele „Floreasca” și „23 August” carnaval cu costume, măști și patine.

● Și o mică statistică: 3 000 de elevi bucureșteni vor cutreiera Bucegi și Făgărașii. Deci, vor crește considerabil colecțiile de ilustrații! Statistica lor, după 9 ianuarie!

Excursii pionierești

Ținta excursiei era stațiunea Sîmbăta. Ajunși aici, pionierii au făcut mai întîi cunoștință cu noile construcții, apoi au vizitat renumita păstrăvărie. Privit prin transparența apei,

dansul roșu al celor 860 de păstrăvi devenea un spectacol fascinant. Dar un alt obiectiv era Cota 1401. La asemenea înălțimi și cei mai realiști dintre ei stau cu capul în... nori! Ceafa le-a stăvilii însă drumul spre punctul cel mai rivnit: cabana. Dezamăgirea s-a risipit curînd, pentru că întorcerea le-a prilejuit un minunat popas la Castelul Brîncoveanu, unde au admirat binecunoscutul stil arhitec-

tonic brîncovenesc și frescele mănăstirii reprezentînd chipul domnitorului și cel al soției sale.

ROGOZEA DOREL
cl. a VII-a, Liceul nr. 2, Făgăraș.

Vechea cetate Alba Iulia cuprinde între zidurile ei multe secole din istoria poporului român. Elevii s-au oprit cu un sentiment de pietate în fața frumosului monument de granit ridicat în amintirea vitejilor bărbăți Horia, Cloșca și Crișan. Au mers la locul unde a fost întemnițat Horia, precum și la cel al execuției, pe dealul „La Furci”. Un ultim popas a fost la biblioteca Battyaneum care posedă 50 000 de volume și o mie de manuscrise printre care se află și vestitul „Codex Aureus” datînd din secolul al VIII-lea, scris cu cerneală de aur.

COSTAN MIHAI
cl. a V-a, Școala generală nr. 1, Aiud

În apropierea comunei noastre se află muntele Ouzorul din depresiunea Dornelor. Într-o zi, detașamentul nostru a pornit în drumeție. Era atât de frumos! Îmi place pe munte în orice anotimp. Cînd am ajuns sus, am privit prin

binoclu orașul Vatra Dornei, cu comuna din jur, muntii Pietrosu, Giumalău și Mestecăniș, apele care, de pe înălțimea unde ne aflam, păreau ca niște panglicii argintii. A fost o drumeție de neuitat!

BLAGA AURORA,
Școala generală,
com. Coșna,
raionul Vatra Dornei

Concursul „Cine știe mai mult“

ETAPA A II-A

SERIA A III-a

PENTRU CLASELE V-VI-VII

20 septembrie 1519. Escadra iese din gurile fluviului Guadalquivir și se îndreaptă printre insulele Canare, spre sud-vest, către țărmurile Braziliei. Astfel a început prima călătorie din istorie în jurul lumii, pe apă, care avea să dureze până la 6 septembrie 1522. Cine a fost conducătorul acestei călătorii?	Cristofor Columb	Vasco da Gama	Fernando Magellan
V-ați întrebat vreodată unde se „fabrică” globulele roșii ale singelui?	În ficat	În inimă	În măduva unor oase
În jurnalul de vacanță, Sanda a descris cu lux de amănunte cascada pe care a văzut-o. Este cea mai mare din țara noastră, încheie ea, fără să treacă și numele acesteia. Voi îl știți?	Vînturiș	Bîlea	Duruitoarea
Un savant, certindu-se cu elevul său, i-a spus acestuia: Te rog să nu mai vii pe la mine, decît la data cînd ziua va fi egală cu noaptea pe întreg cuprinsul planetei noastre. Cunoașteți ziua cînd elevul se va putea întoarce?	23 septembrie	Niciodată	21 martie
La Grădina Zoologică s-a organizat o întrecere de viteză foarte amuzantă. Care dintre cei trei concurenți au câștigat concursul?	Calul de curse	Iepurele	Srurul
N. Grigorescu a pictat un renumit tablou cu tema războiului de independență din 1877. Atacul descris se petrece la...	Vidin	Plevna	Smîrdan

„Sora mea, prietena mea” — desen executat de elevul DURDUN LIVIU, clasa a VII-a — Casa pionierilor, Sibiu.

Muza veselă

Cu prilejul unui banchet dat în vechea Atenă, participanții erau indignați de lipsa de măiestrie a harpistului. Diogene, dimpotrivă, îl lauda și aplauda insistent.

— De ce-l laudați? fu întrebat înțeleptul
— Îl laud pentru că, fiind un muzicant atît de prost, continuă totuși să cînte...

Fiind într-un cerc de prieteni, marele scriitor francez Voltaire lauda pe poetul german Albrecht von Haller.

Unul dintre scriitorii prezenți în jurul său îl întrerupe:
— Dar, domnule Voltaire, îl laudați pe domnul von Haller care are despre dumneavoastră o părere cu totul opusă!
— Foarte posibil, răspunde Voltaire. Fără îndoială, amîndoi ne înșelăm unul asupra altuia.

Cunoscutul scriitor francez Balzac afirma că poate să caracterizeze un om după scrisul său. Într-una din zile o doamnă îi aduse un caiet de școală.

— Spune-mi, dragă maestre, ce viitor prevezi acestui copil? După ce examina cu mare atenție caietul, Balzac întrebă:
— Sînteți mama acestui copil?
— Nu, nu sînt nici rudă cu el.
— Atunci am să vă spun totul. Acest copil este ușuratic și greu de cap. Nu va face nimic bun în viață.

Doamna izbucni în ris:
— Dar, domnule Balzac, cum nu vă recunoașteți scrisul? Este caietul dumneavoastră, de cînd erați elev!

Un tînăr compozitor, talentat, dar peste măsură de îngîmfat, i-a prezentat lui Franz Liszt una din lucrările sale. După ce a citit partitura, Liszt i-a înapoiat-o, spunînd:

— Opera d-tale conține multe lucruri frumoase și multe lucruri noi...

— Și...? îl întrerupse cu un zîmbet fericit tînărul compozitor.
— Păcat însă că ceea ce e frumos nu e nou, iar ce e nou nu-i frumos.

Din minunatele intîmplări ale teatrului (III)

GLADIATORI ȘI... MĂSCĂRICI

Răgetele fiarelor flămînde au răsunat sinistru întreaga noapte.

Mai cu seamă urșii nehrăniți de mai bine de o săptămînă i-au ținut treji pe locuitorii Sarmizegetusei ale căror case erau așezate în preajma amfiteatrului. De altfel, toți cei 20 000 de locuitori ai orașului știau că a doua zi vor fi lupte. Atît *munera* (lupta între gladiatori) cît și *venationes* (lupte cu animale). Era doar ziua de naștere a împăratului de la Roma și soldații cuceritori ai Daciei aveau să petreacă după obiceiurile de acasă.

A doua zi dimineață, amfiteatrul era plin cu toate cele 5 000 de locuri ale sale. De altfel, el era construit așa cum se cuvine: lung de 88 de metri, lat de 69, din piatră de riu, de stîncă și cărămidă — să înfrunte vremurile. Arena era împrejmuțată de un zid de 3 metri, menit să apere spectatorii de fiare: în față erau bănci de piatră pentru oamenii de seamă, sus — bănci de lemn pentru popor. Locurile erau numerotate și fiecare își plătea intrarea.

Sunară trîmbițele de bronz. Cîteva încăierări de gladiatori

fluierate de mulțime. N-a curs sînge. Apoi, în arenă pătrunseră doi oameni: pentru prima dată doi luptători daci — doi localnici. Prin galeria fiarelor, năvăliră, orbiți de lumină, doi urși. Dacul cel mai înalt se întoarse cu fața spre urși — celălalt îl acoperi cu

Figurină de bronz, înfățișînd un acrobat din epoca romană (Muzeul de istorie din Cluj).

de Alecu POPOVICI

spatele. Căzu un urs cu o spadă înfiptă în coaste. Căzu și unul din luptători cu fața sfișiată. Unul contra unul: om și urs. Dacul, cu o mișcare scurtă, înfipse un pumnal în inima celui de al doilea urs. Luptătorul avea să fie trimis la Roma să-l vadă și împăratul. Așa arăta în jurul anului 100 un spectacol în amfiteatrul din Sarmizegetusa — oraș descoperit în 1890 și ale cărui ruine le pot vedea cei care călătoresc azi spre Hațeg...

Și poate or să vadă și inscripții pe morminte care amintesc de vitejii luptători daci!

Peste cîteva zile toată mulțimea care asistase la luptele din amfiteatru se îngrămădea la un vesel iarmaroc de primăvară.

Sub soarele cald și blind, urletele fioroase și sîngele care stropise arena erau uitate.

În iarmaroc se amestecau oameni, animale, risete și strigăte. Îngîmfăți și siguri de ei, cu căști de fier, încinși

în curele de piele bine tăbăcită, soldații romani, cuceritorii, se plimbau agale prin mulțimea localnicilor. Deodată se auziră bătăi de tamburină și sunete de clopoței.

Mulțimea se buluci într-acolo. Pe o estradă de lemn apără o arătare curioasă, vopsită cu culori vii pe obraz și îmbrăcată cu o pelerină scurtă. Omul — căci om era — bătea în tamburina care avea clopoței de jur-imprejmur. Făcea salturi, se dădea peste cap și lumea începu să ridă. Un soldat roman le spuse a lor săi.

— E un *mim* comic!

Într-adevăr, mimul începu să-i imite pe oamenii cunoscuți, din cetate, schimbîndu-și cu iuțeală expresia feții. Izbucniră risete: un zgîrcit, un bețiv, un bătăran au fost pe rînd înfățișați.

Artistul acesta popular într-un bilci, undeva în Dacia, era strămoșul măscăricilor de bilci, străbunul lui Păcală și al lui Vasilache.

Prin cîntec, dans, expresia mobilă a feții, ei erau niște artiști înzestrați și iubiți de privitori.

(va urma)

COLȚ

DISTRACTIV

Inmulțirea ascunsă

1 . .
4 .

. . 1 .
. . 2

. . . 5

Pătrat aritmetic

Înscrieți în fiecare căsuță cîte un număr de la 1 la 31, astfel ca atît pe orizontal, cît și pe vertical și diagonal să rezulte, prin adunare, 64.

Mihai PĂTRAȘCU